

get for at sikre ogsaa Ungdommen under dette Forhold de almindelige Borgerrøttigheder, synes mig det maatte være Krigsministeriets egen Pligt snarest muligt at sørge for, at Saadant skeer. Dersom man imidlertid ikke tør haabe, at Krigsministeriet vil indlade sig paa nogen anden Anskuelse end den, at forsaavidt Folk staae i Hæren — de maae være komne der paa hvad Maade de ville, de maae ellers være fødte til hvilkensomhelst Røttigheder og Friheder — saa skulle de, saasnart de træde derind, uden Videre underkastes Krigsarlikkerne for den gamle hvervede Hær, saa maatte jeg rigtignok bede Danmarks Rigsdag og især dets Folkething at betænke, om det enten er Ret mod Landets Børn, som saaledes udsættes for Straf — ved hvad der hos enhver Anden vilde kaldes de uskyldigste Handlinger, eller om det paa den anden Side er virkelig klogt og tilhaadeligt for et Folk at ville besidde nogen borgerlig Røttighed og Frihed, hvori de, som tjene i Hæren, ikke ere delagtige (Hør!). Jeg skulde mene, at man ikke engang behøver det lysende Exempel, som nylig har skinnet til os fra Paris, for at see, hvad Enden bliver paa, at man sætter dem, som tjene i Hæren, udenfor Lovene, udenfor det borgerlige Selskab, dets Friheder og Røttigheder, og jeg vil sandelig, saa alvorligt som jeg kan, lægge ikke alene den høitærede Krigsminister, men det hele Thing paa Hjerte, dog endelig at huske paa, at hvorledes det end kan være, og hvor mange særegne Love og Bestemmelser der end kunne behøves for Tjenesten i Hæren, saa maa man vel tage sig iagt for ikke at stille dem, som tjene i Hæren, saaledes udenfor Folket, at de som saadanne slet ikke kunne føle den mindste Deeltagelse med Folket, hvor det gjelder dets Røttigheder og dets Friheder.

Krigsministeren: Med Hensyn til, hvad den ærede sidste Taler har anført, maa det være mig tilladt at bemærke, at det dog vel ikke kan være hans Mening, at Krigsministeriet skulde paa egen Haand forandre den bestaaende militære Lovgivning. Jeg kjender ingen anden Maade til at træffe en Forandring i samme end den, som Grundloven hjemler; men det maa være den ærede Rigsdagsmand bekendt, at det længe har været under Omhand-

ling, at foranledige nye militære Love og navnlig nye Straffelove, samt at Udskift til saadanne allerede befunde sig og ere temmelig vidt fremmede i det Udvalg, der er nedsat i det andet Thing, saa at det ikke kan være meget længe, inoen de ville komme paa Dagsordenen der. Dette Thing vil da ogsaa meget snart faae Leilighed til yderligere at gaae ind paa det opstaaede Spørgsmaal, som ikke forekommer mig at staae i nogen nødvendig Forbindelse med den stillede Forespørgsel.

B. Christensen: Jeg skal visseelig udtale mig med stor Tilbageholdenhed om et Spørgsmaal, der i sig selv er saa pinligt som det, der ligger til Grund for nærværende Sag, og jeg skal det saa meget mere, som det er afgjort ved en Dom, om hvis juridiske Retfærdighed jeg ikke tør tvivle; men det er dog ganske vist, at det Forhold, hvormed der her er Tale, opfordrer til saa alvorlige Betragtninger, at man ikke vel bør undlade at gjøre opmærksom paa det meget Haarde, der for de Domsældte ligger i det Resultat, hvortil deres Dømmere ere komne, hvad enten dette Resultat endnu maatte være juridisk forsvareligt eller ikke. Jeg vil tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det Factum, der lægges de paagældende Undercorporaler til Last, reducerer sig, saavidt jeg seer, til to Ting, den ene, at de have forsamlet sig, for at overveie en formeentlig og, efter min Overbeviisning, virkelig Ubillighed, hvorunder de lide, nemlig deres forlængede Tjenestetid, og den anden, at de derefter have foretaget Noget, som man synes at ville kalde en Klage, skjøndt jeg aldeles ikke troer, at det er kommet saa vidt, at det kan benævnes saaledes. Hvad nu den sidste Deel angaaer, da turde jeg nære den Tro, at det ikke for nogen af Hans Majestæts Undersaatter, hverken i eller udenfor Hæren, kan være en Brøde, at bede en Folkerepresentant om, for den lovgivende Magt, at fremstille de Raar, hvorover han troer at have Grund til at besvære sig. Jeg troer ikke, at denne Deel af Sagen med Rette kan kaldes strafbar; men, om jeg end maatte erkjende, at de desværre endnu stedse bestaaende Love ere af det Indhold, at en Straf kan paalægges dem, saa forekommer det mig dog, at Sagen dermed endnu